

Bijlage: Verhalen van jongeren rondom het thema wonen

Luna van 25 jaar en haar zoontje Noah van 2 jaar. Luna is een jonge moeder die heel wat moeilijkheden achter de rug heeft. Als jong meisje van 5 jaar zijn haar ouders uit elkaar gegaan, waarna Luna achterbleef bij haar moeder. Ze verloor het contact met haar vader. De moeder van Luna is zeer manipulatief. Tijdens de basisschool en de middelbare school is Luna intens gepest en getreiterd. Er werden dingen tegen haar gezegd zoals: “Ik hoop dat je zelfmoord pleegt, je bent zo lelijk.” Luna is haar hele leven alleen geweest en heeft geen aanspreekpunt gehad. Haar vader was uit beeld en haar moeder claimde haar. Als Luna naar haar toenmalige vriend ging, eiste haar moeder dat ze naar huis kwam. Dingen als: “Ik wilde dat je dood was, Je bent niks waard” waren geen vreemde uitspraken om te horen voor Luna. Ook was het niet heel ongewoon als Luna een paar klappen o.i.d. kreeg. Dit zorgde ervoor dat Luna zich depressief voelde en geen gezond beeld vormde van hoe een moeder een veilige plek kan zijn. Pas toen Luna rond haar 20e bij andere vriendinnen thuiskwam, merkte ze dat haar thuissituatie niet persé normaal was. Ze zag bij anderen thuis hoe lief en verzorgend hun gezinnen en families waren. Toen Luna op haar 22e zwanger raakte, voelde ze zich ineens verantwoordelijk voor haar kindje. Ze heeft toen bij de huisarts aangeklopt, die heeft haar doorverwezen naar het Sociaal Wijkteam. Ondertussen was haar zoontje Noah geboren. Van het Sociaal Wijkteam heeft ze geen urgentie gekregen voor een eigen plekje nadat ze hierom gevraagd had. Volgens hen had ze een dak boven haar hoofd en dus geen recht op een urgentie. Deze uitspraak werd gedaan terwijl Luna ondertussen mishandeld en gemanipuleerd werd door haar moeder. Het Sociaal Wijkteam heeft toen gezegd dat ze bij een beschermde woonvorm terecht kon, terwijl Luna zeker wel zelfstandig genoeg was voor een eigen plekje met haar zoontje. Ondertussen woont Luna nu bijna 1 jaar bij deze woonvorm en heeft het naar haar zin. Dit neemt echter niet weg dat Luna op haarzelf kan wonen, en hier dus ook recht op heeft.

Brenda is nu 17 jaar. Het eerste jaar van haar leven is zij opgegroeid bij haar moeder, maar na één jaar is zij geplaatst bij familie van een goede vriend van haar moeder. Daar was het niet zo leuk. Er gebeurde van alles wat niet mocht en het voelde niet echt veilig daar. Brenda vertelt liever niet wat er allemaal is gebeurd. Ze zegt: “Dat komt wel als ik op mijzelf woon”. Zij heeft altijd het gevoel gehad dat zij daar opgevangen werd voor het geld en dat zijzelf op de koop werd toe genomen. Of zoals zij het zelf zegt: “Ze deden het voor het geld”.

Op haar 15e jaar was er een lerares op school die echt belangstelling voor haar had en vroeg hoe het met haar was. Zij gaf Brenda aandacht. Voor het eerst voelde zij dat zij gezien werd door iemand. Eigenlijk was zij van plan om het vol te houden tot zij op zichzelf kon gaan wonen, maar zij vond het steeds moeilijker worden. Op haar 16e is zij toch weggelopen en ze wilde zo snel mogelijk begeleid wonen zodat zij zelfstandig kan worden.

Haar voogd had al gelijk tegen haar gezegd meld je maar aan voor kamertraining want anders lukt het nooit om aan zelfstandige woonruimte te komen. Zij moest eerst in een pleeggezin wat zij liever

niet wilde, want dan moest zij zich weer aanpassen aan een gezin. Zij had meer vertrouwen in haar online vrienden opgebouwd dan in volwassenen. Zij wilde liever op zichzelf leren wonen. Alleen dat kon zómaar niet. Dus zij heeft zich aangepast en na bijna een jaar -zij is ondertussen 17 - mocht zij naar een overbruggingsgroep om te wachten op een plek om zelfstandig te worden. Ondertussen op de overbruggingsplek past zij zich opnieuw aan wat de leiding van haar wilde. Zij zou zich voorbereiden op zelfstandig wonen, alleen kwam het er niet zo van want in een groep gebeurt er echt van alles. Daar heeft zij 9 maanden gewoond en toen was er een begeleid wonen plek. Dat kon niet eerder want er was overal een wachtlijst. Dus nu na twee jaar van opnieuw aanpassen en overleven kan zij eindelijk gaan leren op zichzelf te wonen. Zij zegt: "Pas nu kan ik mijn eigen leven beginnen, maar nu moet ik alles nog wel leren".

Rosa: als ouder probeer je je kind voor te bereiden op de grote wijde wereld. Een wereld die soms hard en lastig kan zijn, maar ook een wereld die heel veel moois te bieden heeft. Je probeert je kind op te voeden tot zelfstandig, wijs, gelukkig en autonoom mens. Iemand die zich ontwikkelt tot puber en daarna tot jongvolwassen persoon. Een persoon met dromen, verlangens en vooruitzichten. Een persoon die een eigen identiteit heeft ontwikkeld en eigen normen en waarden heeft. Kortom iemand die er helemaal klaar voor is om zijn vleugels uit te slaan.

Door de huidige woonsituatie in Nederland en ook in Dordrecht is het voor veel jongvolwassenen bijna onmogelijk een betaalbare woning te vinden. Hun vleugels worden afgeknipt. Dit betekent dat zij geen andere keus hebben dan thuis te blijven wonen bij hun ouder(s). Wanneer je langer thuis blijft wonen, heeft dit tot gevolg dat je langer in je kindrol blijft en ouders langer de verzorgende rol op zich nemen. Er kunnen hierdoor meer botsingen ontstaan tussen ouder en kind. Ook zorgt het ervoor dat jongvolwassenen geremd worden in hun ontwikkeling. Ze hebben niet de mogelijkheid verantwoordelijkheid en risico's te nemen, belangrijke keuzes te maken en daarin ook fouten durven te maken. Het toekomstperspectief van huidige jongvolwassenen wordt hierdoor erg beïnvloed en dit heeft gevolgen voor hun mentale welzijn. Autonomie speelt een belangrijke rol. Het ontwikkelen van autonomie is essentieel om zelfstandig in onze samenleving te functioneren.

We moeten nadenken over en werken aan een perspectief voor jongeren. Zoals het nu is, kunnen jongeren niet makkelijk op zichzelf gaan wonen en dat is belangrijk om jezelf te ontwikkelen.

In de discussie die op de bijdrage van Rosa volgt wordt duidelijk dat het hebben van eigen woonruimte essentieel is in de ontwikkeling van jongvolwassenen. Je eigen keuzes maken en de consequenties hiervan aanvaarden helpt je volwassen worden. Of zoals een van de deelnemers zegt: als je volwassen bent wil je geen verantwoording meer afleggen aan je ouders over het moment waarop je thuis komt. Jongeren ervaren dat hun leven als het ware stil staat en het perspectief op verbetering ontbreekt of ligt zo ver weg, met gemiddelde wachttijden van 7 jaar of langer, dat het uitzichtloos is.

Volwassen beleidsmakers begrijpen vaak niet wat de impact voor jongeren is omdat hun leef- en zienswijze zover van realiteit van de jongeren afstaat. De zienswijze die men heeft toetsen bij jongeren is dit essentieel voor het bepalen van het juiste vertrekpunt bij het bedenken van oplossingen.